

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА 24 листопада 2004 року

№ 221 (3471)

«КРУГЛИЙ СТІЛ» — ШЛЯХ ДО ПОРОЗУМІННЯ

Погоджувальна рада лідерів депутатських фракцій і груп вирішила заслухати на позачерговому засіданні Верховної Ради України інформацію Центральної виборчої комісії про попередні підсумки голосування на виборах Президента України. На позачерговому засіданні парламенту також буде надано можливість виступити представникам усіх депутатських фракцій і груп. За словами прес-секретаря Голови Верховної Ради Ігоря Сторожука, на погоджувальній раді також ішлося про створення робочої групи з цього питання та доручення Голові Верховної Ради провести «круглий стіл» за участю Президента Леоніда Кучми, кандидатів у Президенти Віктора Януковича та Віктора Ющенка, голів Верховного та Конституційного судів України. Лідери депутатських фракцій і груп також обговорять питання про можливість повернення до розгляду політичної реформи.

Помаранчева ніч Хрещатика

Київ. Усупереч попередженням скептиків, що холодна погода не сприяє активній життєвій позиції, перша «революційна» ніч на Хрещатику засвідчила протилежне. Крім мешканців, офіційно «прописаних» у наметовому містечку (станом на другу годину позаминулої ночі тут було розбито 200 наметів і зареєстровано понад дві тисячі «домовласників»), у центральній частині столиці зібралося багато людей: журналісти, політики і «рядові» кияни прийшли підтримати пікетувальників не просто теплим словом, а й гарячою кавою, чаєм, бутербродами і ковдрами та грілками.

Мешканці містечка — не тільки молодь. Я розмовляла з жінкою «постбальзаківського» віку, яка лаконічно, але вичерпно пояснила мені причину нинішньої недомашньої диспозиції: «Я мама двох дітей...» Ось і «тому що»...

Частина мешканців спала в наметах: їх розташовано на пенопластовій плиті завтовшки 10 сантиметрів та альпійському килимку (внесок людей, далеких від політики, але також небайдужих до майбутнього власних дітей), але більшість віддала перевагу активному «дозвіллю»: спілкуванню з групами підтримки, скандуванню гасел, співам і навіть дебатам, чим закінчиться матч динамівців з італійцями. Не тільки в політичному сенсі.

(Закінчення на 2-й стор.).

Перемога одностайна чи...

Донецьк. Визнати свою поразку зажадали від опозиції учасники мітингу на підтримку Віктора Януковича в Донецьку. Представники профспілок, студенти, бюджетники, ветерани, які зібралися на центральній площі імені Леніна, тримали гасла «Віктор Янукович — новий президент!» та «Донбас ніхто не ставив на коліна!». За даними організаторів мітингу, кількість учасників становила 30 тисяч осіб. «Одержано одностайну перемогу, — заявив на мітингу заступник голови обласного штабу Віктора Януковича Владислав Лук'янов. — Ті сили, які програли, повинні або розпочати конструктивний діалог, або піти з політичної арени». Промовці заявляли, що підтримують легітимно обраного президента і не дозволять розколоти Україну.

Аналогічні мітинги відбулися в підрозділах маріупольського ВАТ «Азовмаш». «Ми свій вибір зробили. Ми його захистимо і відстоїмо», — заявив один із промовців.

Головною проблемою другого туру виборів на Донеччині стала непрозорість голосування. Велика кількість людей, які голосували вдома, — до 20-30 відсотків. Це, на думку Комітету виборців, незрозуміле явище.

Процес голосування і підрахунку голосів відбувався здебільшого без присутності представників кандидата в Президенти Віктора Ющенка, незалежних спостерігачів та журналістів, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

(Продовження на 2-й стор.).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

Повинні говорити політики, а не вулиця

Треба створити умови, щоб могли більше говорити політики, а не вулиця. Сьогодні ще є можливість прийняти виважене політичне рішення, бо завтра може бути пізно. На цьому наголосив Голова Верховної Ради Володимир Литвин під час телефонної розмови з Прем'єр-міністром Нідерландів Яном Петером Балкененде. Нідерланди — це країна, яка нині головує в Європейському союзі. Як повідомив прес-секретар Голови Верховної Ради Ігор Сторожук, Володимир Литвин зазначив, що український парламент нині розколовся, так само, як і розкололося суспільство. Але можливо вийти на конструктивне рішення. Володимир Литвин поінформував, що звернувся до лідерів обох команд з метою проведення діалогу для пошуку виходу з кризи, наголосивши на тому, що всі проблемні питання треба вирішувати всередині України.

У свою чергу Прем'єр-міністр Нідерландів зауважив, що українська влада не захотіла враховувати під час другого туру президентських виборів численні зауваження спостерігачів від ОБСЄ та інших міжнародних організацій, які вони висловлювали після першого туру, і зробити щось для поліпшення ситуації. ЄС, за словами Я. П. Балкененде, закликав українську владу і ЦВК швидше оприлюднити реальні результати президентських виборів. Голова Верховної Ради Володимир Литвин підкреслив, що український парламент повинен прийняти політичне рішення щодо ситуації, яка склалася після президентських виборів у державі. З цього питання глава парламенту уже мав розмову з представниками опозиції, прем'єром і головою ЦВК.

Путін привітав Януковича

Президент Росії Володимир Путін у телефонній розмові з Прем'єр-міністром України Віктором Януковичем привітав його з «перемогою у другому турі президентських виборів». Як сказав прес-секретар пана Путіна, в розмові було наголошено, що боротьба була «жорстока, але відкрита і чесна», а перемога пана Януковича «переконлива». Президент Путін телефонував із Бразилії, де він перебуває з офіційним візитом. Російський президент також мав телефонну розмову з Президентом України Леонідом Кучмою, під час якої президенти домовилися зустрітися найближчим часом.

Віктора Януковича привітали також керівники інших країн СНД.

У Грузії перша річниця «революції троянд»

Грузія вчора відзначила першу річницю «революції троянд» — мирного усунення від влади екс-президента Едуарда Шеварднадзе. З цієї нагоди по всій країні пройшли концерти та урочистості. У Грузії цей день вирішено зробити вихідним. Зміна влади у країні відбулася через три тижні після виборів, які опозиція назвала сфальсифікованими. Акції громадянської непокори тривали доти, доки нинішній президент Грузії Михайло Саакашвілі не став на чолі натовпу, який увірвався до приміщення парламенту. Революція відкрила новий розділ в історії Грузії, хоча багато проблем у країні досі не розв'язано, **повідомляє Бі-бі-сі**.

У НОМЕР

Серце, як мотор

У Миколаївському обласному кардіологічному центрі зробили першу операцію на серці, що працює. Цьому передували навчання і підготовка хірургів у провідних серцево-судинних і кардіоінститутах України. Придбали і суперсучасне устаткування на суму більш як 2,5 мільйона доларів, аналогів якому немає в країні. Тепер хворим з показаннями аортокоронарного шунтування не треба їхати до Києва, Одеси або Донецька, де простоювати в чергах рік—півтора. Це також значно дешевше. Першим прооперованим став 66-річний мешканець селища Коблеве Анатолій Слободян. Пацієнт і не здогадувався, що до нього такої операції ще не робили. Нині його стан задовільний, але потрібно пройти курс лікування, **повідомляє наш власний кореспондент Олена ІВАШКО**.

Два кольори поля

На Одещині вперше за багато років своєчасно завершено весь комплекс осінніх польових робіт. Відтепер на полях домінують два кольори — зелений і чорний. Добре розвиваються озимі, посіяні, як і намічалося, на площі 700 тисяч гектарів. Услід за збиранням ранніх та пізніх культур у сільгосппідприємствах не барилися з зяблевою оранкою — її вже завершено на 800 тисячах гектарів. Прагнення землеробів області одне: наступного року закріпитися на нинішній рекордній позначці валового збору зерна, що сягнула 3,7 мільйона тонн, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК**.

У народні майстри — через академію

Дітей з вадами слуху, які оволодівають спеціальностями гончаря-живописця та різьбяра по дереву в Дніпропетровському навчально-виробничому центрі № 2, запросили на навчання до Придніпровської академії будівництва і архітектури. У майстерні професора кафедри теорії архітектури та архітектурної графіки Бориса Волкова їм читатимуть спецкурс з народних художніх промислів.

Шефська співпраця академії будівництва та архітектури і підліткового навчально-виробничого центру триває вже п'ять років. Завдяки цьому талановиті діти з вадами здоров'я можуть знайти своє місце в суспільстві і домогтися успіхів.

Двом випускникам уже присвоєно звання народних майстрів з художніх промислів. Тепер така перспектива чекає на їхніх ровесників, які ще навчаються в професійно-технічному центрі глухонімих, **повідомляє наш власний кореспондент з** Дніпропетровська **Микола НЕЧИПОРЕНКО**.

Успішні пані Поділля

У Кам'янці-Подільському завершився фестиваль жіночої краси, успіху та стилю «Пані Поділля-2004». Учасниці фестивалю — жінки, котрим вдалося реалізувати себе в різних сферах: культурній, діловій, науковій, спортивній, сімейній. На святі можна було побачити подолянок у романтичному вальсі чи в ліричному дуеті з їхніми синами, чоловіками і навіть у театралізованому танку з... учнями. Головну нагороду отримала Наталія Славіна, асистент кафедри практичної психології державного університету, **повідомляє наш власний кореспондент Віра ШПИЛЬОВА**.

Напад на автопідприємство

22 листопада пізно ввечері група молодиків увірвалася на територію ВАТ «Вінницький таксопарк». Вони побили вітрові шибки на 15-ти з 50 мікроавтобусів «Богдан» і «Еталон» та зникли з місця пригоди. За словами голови правління підприємства Анатолія Ратовського, завдані збитки оцінюють у 15 тисяч гривень. Крім того, кожен день простою побитих автомашин коштує 6 тисяч грн. не отриманих підприємством прибутків.

За даним фактом порушено кримінальну справу. Міліція розпочала пошук злочинців одразу, по гарячих слідах, коли після нападу її сповістив про це охоронець підприємства, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК**.

Коротко про важливе

Учора

■ Кримські прикордонники врятували рибалок, що тонули в районі Руської бухти.

■ Київська міськрада на позачерговому засіданні розглянула питання про введення карантину в школах на кілька днів. Передусім це пов'язано з епідемією грипу й безпекою дітей під час масових акцій протесту в столиці.

Сьогодні

■ У столиці відбулася міжнародна конференція «Шляхи і перспективи подолання корупції в країнах СНД».

Торги з долара на міжбанківському валютному ринку України знову відбулися з переважанням попиту

ПОЛІТИКА

Президентом може бути особа, котра обійме цю посаду законно

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Позачергове засідання 23 листопада. Присутній 191 народний депутат.

Народні депутати зібралися для відкриття позачергового додаткового засідання Верховної Ради, яке ініційовано більш як 150 депутатами з опозиційних фракцій. У сесійній залі були присутні представники фракцій «Наша Україна», СПУ, БЮТ, НАПУ, частково фракцій НДП і ПППУ, групи «Центр» та позафракційні.

Володимир Литвин у вступному слові зазначив: робити вигляд, що в країні нічого не відбувається, є неправильним.

Верховна Рада може і повинна приймати рішення. Інакше завтра за нас рішення прийме народ. Є загроза неконтрольованих процесів.

Треба вести мову про спільну відповідальність і спільні рішення.

Не треба втягувати світ у наші внутрішні розборки, діяти у конституційному полі. Треба вести розмову з позиції глибокого аналізу ситуації.

Роман Зварич («Наша Україна») зазначив, що результат виборів Президента України сфальсифікований. Здійснюється спроба державного перевороту і незаконного захоплення влади. Ініціатори скликання позачергової сесії ВР заявляють: легітимно обраним Президентом України є Віктор Ющенко. Для цього є всі необхідні юридичні документи. Прибічники В. Ющенка не будуть ніколи підкорятися злочинній владі. Роман Зварич підкреслив, що ті, хто зібрався в залі, не довіряють ЦВК і вимагають дострокового припинення повноважень нинішнього і призначити новий склад ЦВК.

Силові структури не повинні виконувати злочинні накази й підтримати В. Ющенка. Міжнародна спільнота, визнавши вибори недемократичними, не повинна допомагати становленню незаконної влади і визнати переможцем В. Ющенка.

Місцеві влади мають також підтримати В. Ющенка, наголосив Роман Зварич.

Олександр Мороз зауважив, що Україна на межі масових зіткнень. Причина — політика влади, ігнорування волі народу. Позначений розкол країни може перерости у кризу. Може відбутися поразка держави, якщо влада не піде на діалог. Конфлікт треба перевести у правове русло. ЦВК не може приймати остаточне рішення до розгляду справи у Верховному Суді. Але, на жаль, влада грає у піжмурки.

Олег Зарубінський говорив від демократичної платформи НДП. Він зазначив, що Україна всупереч владі висловила свою позицію. Йшла тупа фальсифікація результатів виборів. Або будемо говорити зараз, або ще довго мовчатимемо. Треба перебороти страх. Сьогодні треба зробити крок, щоб гордитися цим кроком. Треба проявити громадянську, а не кухонну сміливість.

Микола Оніщук звернув увагу, що публічна влада не є власністю купки людей. Суспільство не буде васалом у тих, кого найняло обслуговувати його інтереси. В Україні з'явився його величність Громадянин. Легітимність — це якість правова і морально-етична. Ми не можемо скасувати результати виборів, а поставити питання можемо.

Михайло Гладій сказав: народ чекає рішення парламенту. ВР робила все можливе, аби уникнути подібного розвитку подій. На це була спрямована і заява Голови Верховної Ради. Однак влада не зробила належних висновків. Заручником протистояння став народ. ЦВК втратила довіру. Це небезпечно для розвитку подій. Треба висловити недовіру ЦВК, створити комісію з розслідування порушень під час виборів. Треба визначитися з позицією окремих державних структур.

Сергій Бичков висловив обурення з приводу порушення всіх норм демократії. Вакханалія з відкріпними талонами, «мертві» душі, перекоси в контролі за ходом виборів — на все це є конкретні документи. Все це відбувалося під патронатом влади. Все це сформувало недовіру до ЦВК.

Треба, щоб і Президент, і прем'єр добровільно відійшли від влади і передали повноваження Голові Верховної Ради.

Юлія Тимошенко говорила про можливий розпуск Верховної Ради. Вона оголосила Президентом В. Ющенка. ЦВК має бути відсторонено і обрано новий її склад. В Україні народилася нова нація. Не йти на жодні переговори зі злочинною владою. Ю. Тимошенко зазначила, що парламент у такому складі не може приймати рішення.

Юрій Кармазін висловив жаль, що Україну перетворили на «вуркраїну». І попросив хвилину мовчання вшанувати пам'ять правоохоронця, котрий загинув, захищаючи виборчу дільницю. Країна не розкололася на Схід і Захід. Ми єдині в боротьбі за нормальну і заможну Україну.

Михайло Мельничук вважає, що перемога за народом. Парламент має прийняти рішення. Влада гвалтувала власний народ.

Андрій Шкіль передусім звернувся до громади, що стоїть під парламентом, до мільйонів, хто слухає: ми мусимо говорити про нелегітимність рішення ЦВК.

Володимир Литвин неодноразово закликав не перетворювати сесію на мітинг. Президентом може бути особа, котра обійме цю посаду законно.

Левко Лук'яненко наполягав на необхідності розв'язання конфлікту. За румунським варіантом або іншим. Висловити недовіру ЦВК і не визнавати її рішення.

Анатолій Матвієнко закликав щиро привітати себе з перемогою — днем народження українського народу. І йому вирішувати, кому бути Президентом.

Юрій Луценко заявив, що виступає від мільйонної колони громадян. Вони прийняли рішення підтримувати свободу. Він заявив, що критично ставиться до всіх політиків, в тому числі до Ющенка. Але хоче, щоб В. Литвин і В. Ющенко прийняли спільне рішення.

Сергій Соболєв почав виступ з того, що країну кололи на Схід і Захід. Це не так, на Півдні і Сході збирають голоси на підтримку народного президента. Треба рятувати демократію. Не допустити диктатуру, треба вміти передавати владу.

Іван Заєць висловив занепокоєння спробою влади влаштувати переворот. Призначили Президентом того, хто програв. Владні структури перетворилися на засоби тиску на народ. Треба відправити у відставку уряд і ЦВК. Ради всіх рівнів мають визнати перемогу народного президента.

Михайло Косів у своєму виступі зауважив, що формального рішення депутати прийняти не зможуть. Він також висловив думку, що народ має право себе захистити від соціально небезпечних посягань.

Юрій Єхануров звернув увагу на істотну різницю в даних ЦВК, що стосується даних про явку виборців у Донецькій області. Він звернувся до Верховного Суду з проханням скасувати результати голосування у Донецькій, Луганській та Харківській областях.

Володимир Співачук передусім висловив подяку хмельничанам, бо вони підтримали В. Ющенка. Основним органом, який породив кризу, є ЦВК. Парламент зобов'язаний висловити недовіру ЦВК. На майбутнє треба виключити використання владних повноважень у виборах.

Віктор Ющенко у своєму виступі наголосив: Україна стоїть на порозі конфлікту. Він висловив свою версію розвитку подій у ході виборчої кампанії. Віктор Ющенко звинуватив Леоніда Кучму, Віктора Януковича у порушенні виборчих прав громадян. Він наголошував на порушеннях закону у різних регіонах.

Віктор Ющенко закликав парламент прийняти рішення.

Валерій Пустовойтенко закликав до консолідації суспільства. Далі казав, що держава розкололась. Непростий вибір був підтримати В. Януковича. Від імені парламентської більшості підтримую проведення політичної реформи. Не можна віддавати владу в одні руки. Ми повинні щиро дивитися один одному в очі.

Адам Мартинюк заявив, що комуністи передбачали перетворення виборів Президента на боротьбу двох кланів. Захищаючи інтереси трудівників, комуністи проти прийняття рішення за сумнівними результатами екзит-полів та за сценарієм заокеанських диригентів.

Комуністи стурбовані екстремістськими діями. Інтереси народу мають бути понадкланові. Потрібна стриманість емоцій і діалог. Фракція КПУ проти будь-якого впливу ззовні.

Ігор Юхновський, як старійшина Верховної Ради, з трибуни парламенту закликав підтримати Віктора Ющенка як новообраного Президента.

Після цього Володимир Литвин закрив засідання.

Вихід із небезпечної ситуації має бути спільний і мирний

Голова Верховної Ради Володимир Литвин вважає неможливим введення нині надзвичайного стану, оскільки це може потягнути до ще більшого протистояння. Про це він заявив після погоджувальної ради лідерів депутатських фракцій і груп, де обговорювалося проведення спеціального позачергового засідання парламенту.

Нині, переконаний Голова ВР, треба разом шукати вихід і заспокоїти суспільство, мотивуючи це спільним баченням розв'язання проблем. Інакше ситуація може зайти надто далеко, і відрегулювати її буде дуже не просто. В. Литвин зазначив, що нині жодна із сторін — учасників президентських виборів — не виявляє готовності до діалогу. На думку Голови ВР, було б доцільне проведення спільної зустрічі у парламенті Віктора Ющенка, Віктора Януковича, Голови Конституційного Суду Миколи Селівона та керівництва парламенту для пошуку виходу із ситуації, що склалася. Верховна Рада, за його словами, фактично виключена із виборчого процесу: законодавчий орган не має повноважень для того, щоб вносити якісь уточнення, висловлювати недовіру ЦВК і переглядати попередні результати виборів. Можливо, зазначив глава парламенту, це і є недосконалість чинного закону про вибори Президента. Щоправда, додав Володимир Литвин, парламент може на позачерговому засіданні висловити тільки стурбованість процесами, які відбуваються в Україні і які можуть набути неконтрольованого характеру. Він вважає, що під час позачергового засідання парламенту (ініціативу проведення якого мають ще підтримати 226 народних обранців) треба знайти порозуміння, «щоб внести спокій в українське суспільство».

Одним із завдань позачергового засідання, за словами лідера соціалістів Олександра Мороза, має стати створення слідчої комісії ВР, яка терміново розглянула б порушення виборчого законодавства під час другого туру президентських виборів.

Наталя ЯРЕМЕНКО.

ФОТОФАКТ

Перед початком погоджувальної ради

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Помаранчева ніч Хрещатика

РЕПОРТАЖ

(Початок на 1-й стор.).

Попередження про можливий штурм «силовиками» відбилося на посиленій охороні табору. Для безпеки стягнули з усього Хрещатика лавочки та забаркадували ними містечко, мобільні загони «моніторили» прилеглі райони і передавали інформацію на Хрещатик.

Ми пройшлися «владними» вулицями, де ввечері помітили десяток автобусів із зашторе ними вікнами, але вони вночі «випарувалися», очевидно, в потаємніші місця. Міліціонери на підходах до Банкової поводилися спокійно, і лише одна позиція викликала непорозуміння між нами: я побажала їм доброго вечора, а хлопці уточнили, що вже ніч. Оскільки повертало на шосту, ми зійшлися на «консенсусі»: «доброго ранку».

Рух по вулиці Інститутській не перекривався, і всі водії сигналили на підтримку пікетувальників. Навіть глибокої ночі ці безперервні гудки і гучні — сотнями голосів — гасла «Ющенко — наш Президент», «Свободу не спинити» відлунювалися на Банковій і Грушевського.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Стихійні мітинги на другий день після виборів Президента відбулися у 17 регіонах України

Херсон. Прихильники Віктора Ющенка до пізньої ночі протестували проти попередньо оголошених результатів голосування. А вчора зранку активісти, які підтримали опозиційного кандидата, перед облдержадміністрацією розгорнули наметове містечко.

Івано-Франківськ. Ущерть заповнена центральна площа яскравіла від помаранчевих кольорів. Керівник регіонального виборчого штабу Віктора Ющенка Зіновій Шкутяк, письменник Степан Пушик, деякі представники місцевої влади закликали громадян захистити свій вибір.

Суми. Понад 20 тисяч сумчан зібралися минулого понеділка під оранжевою символікою на майдані Незалежності в Сумах. На стихійному мітингу вони беззастережно підтримали Віктора Ющенка. Упродовж півтори години багатотисячний натовп скандував під вікнами облдержадміністрації: «Україну не зламати!», «Народ не здолати!», «Ющенко — наш Президент!». На мітингу одностайно було ухвалено резолюцію делегувати на підтримку мітингуючим Києва 100 тисяч мешканців області.

Луцьк. Із понеділка тут тривають мітинги протесту проти масових випадків фальсифікації виборів і на підтримку Віктора Ющенка. Кількість учасників постійно збільшується. Учора їх було до 15 тисяч. На Театральному майдані вже з'явилися намети. Двотисячний мітинг розпочався на заводі «Ковельсільмаш» і завершився перед міською радою Ковеля. Міський голова Ярослав Шевчук підтримав маніфестантів, однак закликав не вдаватися до блокування залізничних колій і важливих автомагістралей та боротися за справедливість демократичними методами.

Хмельницький. Учора тривали масові акції проти фальсифікації виборів. Тисяча людей протестували перед міськрадою. На майдані Відродження у Кам'янці-Подільському розпочалася акція «Не дамо вкрасти наші голоси за Віктора Ющенка». Учасники мітингу вимагають від ЦВК визнати обраним Президентом Віктора Ющенка і готують «чорний» список порушників закону.

Тернопіль. Кілька тисяч тернопільців відгукнулися на заклик народного депутата Івана Стойка і провели акції непокори на центральному майдані. У понеділок протягом 40 хвилин молодь блокувала залізничну колію.

Вінниця. До пізнього вечора тривали на майдані Незалежності багатолюдні мітинги на підтримку Віктора Ющенка. Організатори повідомили про формування груп людей для поїздки до столиці для участі у всеукраїнській акції «Сила народу». Вчора тисячі школярів і студентів прийшли замість занять відстояти свій вибір.

Львів. «Ми разом. І нас не здолати», — скандували 80 тисяч львів'ян, які пройшли містом від навчальних закладів до пам'ятників Т. Шевченкові та І. Франкові. А в понеділок розпочався студентський страйк. Ректор Національного університету ім. І. Франка Іван Вакарчук закликав студентів і весь колектив вузу захистити свої права та голоси.

Перемога одностайна чи...

Харків. На центральній площі Харкова зібралося кілька десятків тисяч чоловік. Безсумнівно, мітинг було організовано місцевою владою. Люди, котрі прийшли на площу Свободи, — а це не тільки робітники, службовці та студенти, а й ветерани праці, пенсіонери, домогосподарки — щиро висловлювали підтримку Вікторові Януковичу, за якого вони проголосували, і поздоровляли його з перемогою.

Водночас місцеві ЗМІ повідомляють, що купити залізничний квиток до Києва на вокзалі «Харків-пасажирський» практично неможливо. Мотивування — розкупили пасажири. Аналогічна проблема і на автовокзалі. Обстановка в місті спокійна. Всі підприємства й організації працюють у звичному режимі. Нічого поки що не відомо і про можливі студентські акції протесту. Місцева міліція закликає населення регіону дотримуватися спокою, не порушувати громадський порядок і заявляє, що вживе всіх заходів, передбачених законом, у разі виникнення масових безпорядків. На 18 годину вечора вівторка намічено проведення сесії Харківської обласної ради з порядком денним про ситуацію в країні.

Микола КОСИЙ.

* * *

Запоріжжя. Координаційна рада політичних партій і громадських організацій виборчої коаліції «Разом заради майбутнього» провела мітинг прибічників Віктора Януковича.

Виступаючи на мітингу, голова координаційної ради Анатолій Казачук подякував усім запоріжцям, які проголосували за кандидата в Президенти України Віктора Януковича. Він наголосив на тому, що вже лунають голоси, які закликають до ревізії результатів виборів та громадянської непокори — у той час як нашому суспільству потрібні злагода й порозуміння.

Депутат Запорізької міської ради, голова місцевої організації Партії регіонів Андрій Іванов сказав, що зараз, коли стали відомі результати виборів, усім громадянам України треба згуртуватися заради втілення у життя ідей, закладених у передвиборній програмі Віктора Януковича.

Депутат Запорізької облради, голова обласної організації Народної аграрної партії України Василь Фощенко зауважив, що партія з самого початку президентських перегонів послідовно підтримувала єдиного кандидата від влади і тепер цілком задоволена підсумками виборів. Праця селян однаково важка що на сході, що на заході, тому нам потрібні мир і злагода заради добробуту всього українського народу.

Про неприпустимість розпалювання міжнаціональної ворожнечі, важливість збереження миру і спокою в суспільстві, злагодженої роботи на благо України говорили на мітингу голова обласної організації Партії національно-економічного розвитку Володимир Кіберник, голова Ленінської районної організації СДПУ(о) Ігор Растворов, голова обласної організації воїнів-афганців Олександр Неметченко, голова обласного комітету студентської молоді Андрій Іванченко.

Учасники мітингу ухвалили звернення до Верховної Ради та Президента України.

Олександр ВОРОТІЛОВ.

* * *

Дніпропетровськ. О 15 годині під гудок металургійного заводу імені Петровського на майдані перед театром опери та балету в Дніпропетровську намагалися провести мітинг на підтримку Віктора Януковича, але практично через 20—25 хвилин він вичерпався. Тих, хто зібрався (а це були переважно молодь та люди середнього віку), напівкільцем оточили їхні ровесники з жовтогарячими стрічками і прапорцями, яких було майже вдвічі більше. І які, ясна річ, заходилися виголошувати гасла на підтримку Віктора Ющенка. Лідер місцевого осередку партії «Справедливість» Віктор Березка спробував закликати прибічників обох кандидатів тут же на мітингу порозумітися і примиритися, та його не послухали.

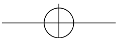
З'явилися правоохоронці, в тому числі і в камуфляжній формі. Одначе роботи їм не знайшлося. Місце ораторів, яких устигло виступити троє чи четверо, зайняла рок-група «Регіон». На відміну від представників Партії регіонів, музика та пісні, схоже, об'єднали мітингувальників. Точніше, всі їхні пристрасті швидко спрямувалися у зовсім інше русло. Молодь просто почала відпочивати. Єдине, що оранжевий колір переважав ще довго над майданом.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

* * *

Херсон. На мітингу біля пам'ятника Шевченкові мітингуючі підтримали рішення ЦВК про перемогу Віктора Януковича.

Співробітники Посольства України в США, крім посла, виступають проти фальсифікації виборів Президента України

Художник з чотирьох літ

Столичний ліцей № 100 уже вкотре приємно здивував. Своєю енергією, непосидючістю, творчою ейфорією. Тут п'ять (!) днів владарюватимуть діти, до яких завітають поважні гості: міністри, начальники управлінь, численні доктори і кандидати наук, авторитетні педагоги ліцею та інших закладів.

З нагоди 130-ліття Києво-Подільської жіночої гімназії та 10-ліття ліцею № 100 тут проходитиме Всеукраїнський дитячий форум, присвячений 15-річчю прийняття Декларації ООН про права дитини (25—27 листопада). Учора гостинний колектив вітав учасників науково-практичної конференції «Психолого-педагогічні засади та практичні засоби гуманізації сучасної освіти».

А напередодні в іменитому закладі відкрилася персональна виставка учня 10 класу В'ячеслава Яскевича.

Малювати юнак почав відтоді, як почав усвідомлювати себе і довколишній світ — у чотири роки.

Пише Славко портрети, пейзажі, натюрморти.

Образи його сильні й емоційні, вони спонукають до роздумів і спогадів.

Юний художник не раз перемагав у конкурсах та олімпіадах з образотворчого мистецтва.

Остання виставка нових робіт свідчить про неабияке професійне зростання художника, який дорослішає на очах, збагачується інтелектуально і духовно.

Знавці відзначають у творчості десятикласника довершеність і лаконізм графічного втілення задуманого, що не залишає нікого байдужим.

Виставка В'ячеслава Яскевича розмістилася у щойно відкритій художній галереї ліцею № 100.

Іван ІЛЛЯШ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

РЕАЛІЇ

Від пікету до пікету

Робітники заводу «Центролит» уже й самі не можуть сказати, скільки днів вони провели в пікетах, стоячи під стінами будинків облдержадміністрації, обласної федерації профспілок, Господарського суду області... А скільки листів з проханнями допомоги відновити справедливість написали! І на адресу місцевих та обласних властей, і Президентові країни та Прем'єр-міністрові... Але все марно.

Біди трудового колективу почалися вісім років тому. Керівники підприємства, втративши замовників на продукцію, почали згортати виробництво. Почастішали масові звільнення працівників, затримки з виплатою заробітної платні, конфлікти з енергопостачальними організаціями. Нарешті майно підприємства передали інвестору — австрійській фірмі, створивши у такий спосіб «Україно-гібралтарське товариство з обмеженою відповідальністю «Одеський ливарний завод».

Відтоді ситуація на підприємстві не тільки не поліпшилася, а ще більше загострилася. Один за одним змінювалися директори, а борги із зарплати продовжували зростати. Почався активний розпродаж заводського майна. Йде до того, що й працівники, які залишилися, невдовзі опиняться за ворітьми підприємства, тим паче що 31 грудня цього року минає термін дії укладеної з колективом трудової угоди...

Ось тому члени трудового колективу, їх профспілковий комітет ударили на сполох. Вимоги чіткі й справедливі: відшкодувати борг із зарплати за всі роки, повернути підприємству незаконно розбазарене майно, припинити звільнення працівників, забезпечити роботою вже звільнених. Обласні й міські чиновники розводять руками, мовляв, наші права обмежені, звертайтеся до столиці. А столичне начальство або пересилає скарги до Одеси, або просто відмовчується.

Залишається ливарникам одне: влаштовувати пікети, перекриваючи автомагістралі, годинами простоювати під стінами адмінбудинків, вручаючи можновладцям свої петиції.

P.S. У відповідь на звернення до Кабміну голови Одеської облдержадміністрації Сергія Гриневецького Перший віце-прем'єр уряду Микола Азаров дав доручення Мінпромполітики, Фонду держмайна та Міністерству економіки і європейської інтеграції розглянути проблему погашення заборгованості із зарплати в ТОВ «Одеський ливарний завод» і знайти шляхи її розв'язання. Сподіватимемося разом з трудовим колективом багатостраждального підприємства, що станеться це не десь там у далекому майбутньому.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ФОТОФАКТ

На конкурсі «Міс економіка—2004», проведеному Київським національним університетом імені Т. Шевченка, перемогла студентка другого курсу економічного факультету Дарія Федоренко.

Фото Володимира Тарасова (Укрінформ).

РЕЗОНАНС

Аварії на РАЕС не було

Деякі ЗМІ поширили інформацію про аварійну ситуацію, яка нібито склалася минулої неділі на нещодавно введеному в дію 4-му енергоблоці Рівненської АЕС. Відділ роботи із ЗМІ НАЕК «Енергоатом» розповсюдив коментар директора компанії з виробництва Івана Філатова, в якому йдеться:

— На 4-му енергоблоці РАЕС триває процес підвищення потужності, під час якого відбувається остаточне доведення багатьох складних систем і механізмів. Звичайно, не обходиться без того, що деякі нюанси доводиться відшліфовувати безпосередньо під час роботи блока.

Заглушення реакторної установки 4-го енергоблока здійснено для виявлення та усунення причин спрацювання захисту. Тож жодних приводів для нагнітання тривоги немає. На РАЕС триває нормальний процес освоєння потужності без порушення норм експлуатації, виробничих програм і вимог безпеки. Радіаційний, протипожежний та екологічний стан на проммайданчику станції — в межах норми. До того ж заявку на проведення ремонтних робіт подано до 20 години 22 листопада.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

КУРОРТИ

Оздоровниця–переможець

Туристично-оздоровчий комплекс «Судак» визнано кращим курортним закладом року в Криму, за що директора зразкового комплексу Раїсу Плетньову удостоєно звання «Заслужений працівник сфери послуг України». Влітку тут побувало майже 15 тисяч відпочивальників, надходження до бюджету становили понад три мільйони гривень.

Оздоровниця виграла тендер на обслуговування власників путівок із соціального страхування наступного року. Найближчим часом сюди прибудуть відпочивати майже півтисячі ветеранів Великої Вітчизняної війни. Факт відрадний, адже серед 98 санаторно-курортних підприємств півострова, які нині працюють у міжсезоння, «Судак» упевнено наближається до того, щоб оздоровлювати людей цілорічно.

Віктор ХОМЕНКО.

Удар по «металістах»

За десять місяців у Миколаєві вкрадено 16 тонн металу. Люків і каналізаційних решіток знято на суму 618,8 тисячі гривень. За словами начальника міського управління УМВС Віталія Куратєва, органи міліції розкрили 143 злочини, пов'язані з крадіжками металевих виробів, перевірили 278 місць приймання металу. Але «металісти» не кидають свій бізнес добровільно. На засіданні координаційної ради з питань забезпечення контролю над підприємницькою діяльністю, пов'язаної з металобрухтом, прийнято рішення: відновити комунальну власність. Зараз ведуться переговори про закупівлю в Севастополі люків і решіток, виготовлених з матеріалів, що не містять метал. Спонсорську допомогу для фінансування замовлення пообіцяли надати керівники великих підприємств міста.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

СТИХІЯ

Буревій гасив світло

Сильний вітер, який пронісся над Хмельниччиною, позбавив світла більше двохсот населених пунктів. Зранку, коли мали відкрити виборчі дільниці, у двох сотнях із них теж не було електрики. На відновленні пошкоджених ліній працювало більше сотні бригад ремонтників, тому до десятої години у більшості населених пунктів удалося відновити енергопостачання.

Ірина КОЗАК.

Наслідки негоди ліквідовують

У ніч з 19 на 20 листопада та протягом дня внаслідок негоди знеструмлено 1 тис. 973 населені пункти в 18 областях країни. Повідомлень про загибель людей, значні руйнування, порушення руху автомобільного та залізничного транспорту не надходило. Відновлення електропостачання триває.

У НОМЕР

ВІСТІ з Буковини

Американці прагнуть співпрацювати з українськими прикордонниками

У Чернівецькому прикордонному загоні відбулася зустріч представників Державної прикордонної служби України з фахівцями міжнародної технічної групи компанії «Raytheon». Гості відвідали прикордонні застави «Мамалига» та «Подвірне», спілкувалися з бійцями.

Започатковано новий американсько-український проект «Програма спільного знищення загрози», розрахований на п'ять років. Керівником проекту став Марк Бех, котрий і ознайомив з ним наших прикордонників.

До кінця 2004 року значну частину коштів витратять на придбання технічних засобів, необхідних українським прикордонникам на кордоні з Молдовою. Це автомобільна та інженерна техніка, засоби зв'язку, прилади спостереження та освітлення.

«Чернівціобленерго» ввело надзвичайний стан

ВАТ «Чернівціобленерго» запровадило режим особливого стану для виявлення безоблікового споживання електроенергії. Ці заходи зумовлено тим, що за десять місяців 2004 року компанія зазнала збитків на суму 8,5 мільйона гривень. Отож фахівці перевірятимуть схеми та правильність під'єднання приладів обліку споживачів, відключатимуть порушників від мережі, про них повідомлятимуть до прокуратури. Комплексні бригади здійснюватимуть рейди-перевірки у вечірні та вранішні години, у вихідні. У разі виявлення навантаження струму на вводах у житлові будинки більш як 8 ампер перевірятимуть усі лічильники та внутрішні мережі.

У кабінеті директора Калинівського ринку знайшли «жучки»

На Калинівському ринку у кабінеті охорони директора знайдено підслуховуючі пристрої. Це новий скандал довкола найбільшого комунального підприємства міста після побиття його директора Івана Ринжука, підриву дверей його квартири та секції офісу. Тому тема «жучків» була головною на зустрічі журналістів з правоохоронцями.

Як повідомив заступник начальника УМВС у Чернівецькій області Микола Харабара, розслідування вибухів в автобусному парку «Денисівка» та офісі МТК «Калинівський ринок» дещо просунулося. Встановлено, що автобуси та приміщення підривали однаковими гранатами, у всіх випадках прагнули уникнути жертв. Щодо «жучків» у приміщенні охорони полковник Харабара сказав: «Ми володіємо інформацією про знайдені підслуховуючі пристрої, проте ніхто до нас із заявою не звертався. Буде заява — буде перевірка».

Щодня о 12-й зі шпиля чернівецької ратуші лунає «Марічка»

Цю мелодію, яка давно стала чернівецькими позивними, на трубі тепер щодня виконує зодягнутий у гуцульський кептар та капелюшок студент IV курсу Чернівецького училища мистецтв імені Сидора Воробкевича Петро Цуркан, а невдовзі до нього приєднається його однокурсник Микола Мороз. Студентові доводиться щодня долати 125 сходинок крутих австрійських сходів у супроводі наглядача центрального чернівецького дзигарка на ратуші Іллі Сосни.

Споглядаючи полуденні натовпи під чернівецькою ратушею, створити щось подібне у своїх містах бажають заїжджі посадовці з сусідніх областей. Проте не кожна область має свій всесвітньо відомий радіопозивний, як наша «Марічка».

Гуртом училися перекривати наркотрафіки

У румунському місті Радауц за участі американців та українців — офіцерів прикордонного контролю з Чернівецького загону — відбувся семінар з підготовки офіцерів для боротьби з нелегальним перевезенням наркотиків через кордон. На навчаннях був присутній радник з митних питань Посольства США у Румунії Грегорі Гезнер. Під час семінару розглянуто актуальні питання транскордонного співробітництва, проведено низку практичних навчань. Усі учасники отримали дипломи про вишкіл у рамках міжнародної програми «Заходи щодо боротьби з транскордонною злочинністю, методи виявлення наркотиків на транспорті, у пасажирів, серед товарів».

Сергій СУЛИМА.

Івано-Франківськ

Війни нема, а снарядів тьма

240 вибухонебезпечних предметів знайдено та знешкоджено на Прикарпатті з початку цього року. Якщо навесні їх вимивав дощ, то тепер на них натикаються під час підготовки ґрунту до зими.

Так, у Ямниці Тисменицького району селяни на своїй присадибній ділянці викопали 76-міліметровий снаряд. В Олеші Тлумацького району тракторист орав землю і якимось дивом зупинив машину буквально за кілька сантиметрів від 152-міліметрового снаряда, що стирчав із землі. В Івано-Франківську прокладали каналізаційні труби і наткнулися на гранату Ф-1. Три снаряди один іванофранківець чомусь зберігав у своїй квартирі. А в одному селі виявили снаряд ще часів першої світової війни!

Загалом лише минулого тижня війна нагадала про себе десятьма снарядами.

Бомжів викурюють з підвалів

На Прикарпатті почастішали пожежі, винуватцями яких є бомжі. Рятуючись від холодів, вони заходять у підвали чужих будинків, щоб зігрітися. Але при цьому не завжди обережно поводяться з вогнем, через що недавно мало не згорів будинок в Івано-Франківську. Рятувальники знімали людей з балконів, бо через густий дим вони не могли вибратися сходами.

Підвали треба убезпечити від пожеж, звертаються вогнеборці до працівників ЖЕО, справедливо вважаючи, що насамперед вони мають стежити за порядком.

Дарина НАЗАРЧУК.

Фотофакт

Унікальний експонат часів Другої світової війни вдалося підняти з дна річки Гнилий Тікич, що в Жашківському районі на Черкащині, — американський танк «Шерман». Це єдина знахідка з двох тисяч бронемашин, одержаних Радянським Союзом від США під час війни за програмою ленд-лізу. Наприкінці лютого 1944 року в бою поблизу села Нагірна танк на річці підбили, його екіпаж — бійці Першого Українського фронту — загинув.

На знімку: «Шерман» на майданчику перед Національною академією оборони України.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

ВИБОРИ-2004

Регіони не залишились осторонь

Акція непокори, що розпочалася на столичному майдані Незалежності 21 листопада, охопила й регіони. Не залишилася осторонь й низка районних та обласних рад.

Так, учора на Львівщині відбулися сесії районних рад, а у другій половині дня — сесія обласної ради. Депутатський корпус одностайно задекларував свою позицію: визнати обраним Президентом Віктора Ющенка і виконувати його накази та розпорядження. Депутати вимагають відставки уряду і визнання рішення ЦВК нелегітимним.

Позачергові сесії обласної та міської рад відбулися також у Івано-Франківську. Депутати обласної ради, у тому числі й депутат—голова держадміністрації Михайло Вишиванюк, прийняли рішення про недовіру ЦВК та підтримку В. Ющенка. Вони вимагають від Центрвиборчкому негайного визнання реальних результатів виборів і скасування попередніх, сфальсифікованих.

Недовіру рішенню ЦВК та водночас підтримку В. Ющенку висловила й Київська міська рада. Її депутати звернулися до Верховної Ради з вимогою не визнавати результати підрахунку голосів.

ЦВК не змогла забезпечити проведення демократичних та прозорих виборів Президента України, а тому немає підстав довіряти оприлюдненим нею попереднім результатам голосування, — вважає Вінницька міська рада.

Свою підтримку В. Ющенку висловили також міськради Тернополя, Трускавця, Калуша, Луцька та Ковеля.

За повідомленнями власних кореспондентів.

Міжнародні спостерігачі закликають сісти за стіл переговорів

Міжнародні спостерігачі Національного демократичного інституту пропонують частково відмінити результати виборів Президента України і провести нові вибори. Про це йдеться у заяві делегації спостерігачів НДІ, яку вчора на прес-конференції в УНІАН оприлюднив президент НДІ Кеннет Воллек.

Напередодні виборів він зустрічався з Головою ВР Володимиром Литвином і висловив надію, що вибори відбудуться чесно. Кеннет Воллек зазначає, що грубі фальсифікації під час виборів мали вплив на досягнення «певного результату на користь одного кандидата у Президенти України, попри волевиявлення народу». «Фундаментальні порушення виборчого процесу підірвали легітимність президентських виборів в Україні», йдеться у заяві делегації спостерігачів Національного демократичного інституту. У ній зазначено, що українські політичні лідери мусять негайно сісти за стіл переговорів, щоб подолати негативні наслідки такого проведення виборів.

У свою чергу, спостерігачі за виборами від Світового конгресу українців вважають, що за ініціативою Верховної Ради ЦВК має перерахувати голоси з урахуванням документально зафіксованих спостерігачами порушень. Те, що відбувається на майдані Незалежності, українська діаспора не вважає революцією. «Це еволюція», — зазначив президент Світового конгресу українців Аскольд Лозинський.

Яна СТАДІЛЬНА.

США можуть «переглянути відносини»

Білий дім виступив з досить різкою заявою про вибори в Україні. Так, у виголошеному речником Держдепартаменту Адамом Ерелі документі йдеться про те, що Сполученим Штатам доведеться переглянути відносини з Україною, якщо вибори буде визнано несправедливими і сфальсифікованими. За його словами, США можуть вжити цілеспрямованих дій проти осіб, причетних до фальсифікацій на виборах. Пан Ерелі зазначив: «Це не питання підтримки одного кандидата чи іншого. Це питання підтримки демократичного процесу, можливості людей — без залякування, переслідування чи погроз насильства — вільно висловити свою думку, яка має бути відповідно врахована у вільному і прозорому процесі. Досі в Україні цього не сталося».

Раніше на прес-конференції представник Джорджа Буша на президентських виборах в Україні сенатор Річард Лугар заявив, що передвиборна кампанія та самі вибори характеризувалися «масштабним політичним залякуванням, нерівним доступом кандидатів до преси, а також незаконним використанням адміністративних повноважень». Водночас пан Лугар підкреслив, що навіть зараз Президент України «має можливість привести до результату, який був би чесним та відповідальним».

Німеччина стурбована фальсифікацією виборів

Міністр закордонних справ ФРН Йошка Фішер висловив «стурбованість у зв'язку з обвинуваченнями у фальсифікації виборів» в Україні, повідомляє електронна версія «Франкфуртер альгемайне цайтунг».

Важливо, щоб результат виборів відтворив без фальсифікацій волю українського народу, сказав Фішер.

Як повідомляє «Українська правда», заступник керівника парламентської фракції SPD (соціал-демократична партія Німеччини) Гернот Ерлер звинуватив український уряд у масованій фальсифікації виборів. Ерлер заявив про автобуси з «багаторазовими виборцями», котрі курсували від дільниці до дільниці, виявлені скриньки із заздалегідь заповненими на користь Януковича бюлетенями, а також знову неповні списки виборців.

«Такою брутальністю фальсифікатори виборів ображають почуття власного населення і світової громадськості», — заявив Ерлер.

Вирішувати проблеми мирно

Генпрокуратура і МВС заявили про готовність не допустити порушення конституційного порядку в Україні. «Заклики до насильницьких дій зобов'язують бути в повній готовності», — сказано в заяві силових відомств, оприлюдненій інформагентствами.

Служба безпеки України офіційно заявила, що не має до документа жодного відношення.

У власному зверненні, прийнятому СБУ, йдеться, що в разі потреби вона буде вживати заходів для запобігання протиправним діям, які загрожують інтересам держави і безпеки громадян. Служба безпеки України також закликає політиків і народ вирішувати проблеми мирно і не втягувати в них силові структури. СБУ наголошує, що «строго дотримується принципу невтручання в політичні і виборчі процеси в державі, діє в рамках, визначених законами України стосовно захисту державного суверенітету, конституційного ладу і запобігання терористичним проявам».

У заяві Генпрокуратури і МВС також ідеться про невтручання правоохоронних органів у політику. Тим часом вони нагадують, що за порушення порядку організації і проведення масових заходів передбачено адміністративну відповідальність, а за групові порушення суспільного порядку, масові безладдя, блокування транспортних комунікацій — кримінальну.

МВС України спростовує інформацію про прибуття в Україну російського спецпідрозділу

МВС України спростовує інформацію про прибуття в Україну російського спецпідрозділу «Витязь». Про це УНІАН повідомили у Департаменті з громадських зв'язків МВС України.

Як відомо, у ЗМІ поширюється інформація про те, що президент РФ Володимир Путін дав дозвіл на відправку в Україну спецпідрозділу «Витязь».

Зокрема, за інформацією, яка надійшла до медіа-центру «Кандидат» від представників правоохоронних органів в Ірпені (поблизу Києва), в районі міста дислокуються підрозділи російських загонів спеціального призначення, які підпорядковуються Федеральній службі безпеки (ФСБ, Російська Федерація). За словами джерела, представники ФСБ себе ніяк не приховують. Зараз вони переодягнені у форму підрозділу «Барс» МВС України. За свідченням цього ж джерела, саме представники ФСБ тепер здійснюють керування місцевими правоохоронними органами.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Треба діяти винятково за законами

Чим може закінчитися це протистояння для України? Де та межа, яку не можна переступати? З цими запитаннями наш кореспондент звернувся до народних депутатів України.

Володимир Бондаренко, «Наша Україна»:

— Україна має залишитися європейською країною, яка дотримується демократичних стандартів, зокрема й вільного волевиявлення людей. Якщо наша держава втратить стандарт демократичних виборів — вона втратить усі інші надбання. Держава може бути бідна, недостатньо розвинена економічно, але якщо вона втрачає стандарт виборів, то губить усі демократичні принципи розвитку. Межу визначає кожна людина самостійно. Не хотілося б, щоб це протистояння переросло у силові сутички та з'ясування стосунків між різними політичними силами. Але без визнання фальшування виборів продовження будь-якого діалогу неможливе.

Сергій Осика, фракція «Єдина Україна»:

— Треба діяти винятково за законами, бо закони — це єдині правила гри для всіх. Коли хтось починає діяти лише за своїми правилами — частина щось затіває у Києві, а мільйонам людей на Луганщині, Донеччині, Херсонщині, Миколаївщині, у Криму те не до вподоби — з цього нічого доброго не вийде. Йому не подобається підрахунок ЦВК — оскаржуйте це в судах, а не оголошуйте свого Президента ще до офіційного рішення Центрвиборчкому. Як показав досвід Югославії, Грузії, громадянський конфлікт нічого не вирішує. Там нині революція вже нікому не потрібна, бо там погано жити людям. Потрібен громадянський компроміс.

Сергій Слабенко, депутатська група «Центр»:

— Це протистояння може закінчитися або визнанням того, що Україна є європейською державою, яка живе за європейськими принципами демократії, або Україна на довгі роки буде забута і перетвориться на філію Російської імперії. Межу, яку не можна переступати, вже переступлено. Нехтування вибору народу відбулося у цинічній, брутальній формі. За те, що відбулося, несе відповідальність передусім чинний Президент. Будь-який глава держави, передаючи повноваження іншому президентові, повинен чітко розуміти: той, хто їх приймає, опирається на думку і волю народу. Кому наш Президент збирається за таких умов передати владу?

Юліана ШЕВЧУК.

ЮРИДИЧНА ДОВІДКА

За і проти

— Хто може висловити недовіру ЦВК і які правові наслідки цієї дії? Хто може визнати голосування на виборах недійсним?

Недовіру ЦВК може оголосити будь-який суб'єкт виборчого процесу. Правових наслідків ця дія не матиме.

Закон України «Про вибори Президента України» встановлює, що визнати голосування на виборах недійсним можна лише стосовно окремої виборчої дільниці (ст. 80 Закону). Таке рішення може прийняти дільнична виборча комісія або за скаргою суб'єкта виборчого процесу — суд. Отже, визнати голосування на виборах недійсними в цілому по країні практично неможливо (тільки якщо на всіх виборчих дільницях буде визнано голосування недійсними).

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності Центральної виборчої комісії здійснюється через Верховний Суд України (ст. 93 Закону). Його рішення є остаточним. Хоча свої права суб'єкти виборчого процесу ще мають можливість захистити в Європейському суді з прав людини.

Відповідно до статті 98 Закону «Про вибори Президента України» у разі скасування судом рішення відповідної виборчої комісії, у тому числі з питання визнання голосування на виборчій дільниці недійсним, встановлення підсумків і результатів голосування, рішення з цього питання приймає виборча комісія, рішення якої було скасовано, або виборча комісія вищого рівня на підставі рішення суду. При цьому виборча комісія не може прийняти рішення, яке по суті повторює рішення, скасоване судом.

— Хто може визнати вибори такими, що не відбулися, і в якому випадку?

Визнати вибори такими, що не відбулися, може лише ЦВК і тільки за умови, якщо в результаті голосування на повторних виборах обидва кандидати, які балотувалися, набрали однакову кількість голосів (ст. 85 Закону).

— Чи можуть брати участь у виборах кандидати в Президенти, які балотувалися на повторних виборах, якщо вибори будуть визнані такими, що не відбулися?

Закон «Про вибори Президента України» не встановлює обмежень щодо участі цих осіб у нових виборах Президента України.

— Який час виконуватиме свої повноваження чинний Президент України і чи може він ввести надзвичайний стан?

Відповідно до статті 108 Конституції України Президент України виконує свої повноваження до вступу на пост новообраного Президента України — до складання ним присяги (не пізніш як у тридцятиденний строк після офіційного оголошення результатів виборів).

Стаття 106 Конституції України надає Президенту України право прийняти у разі необхідності рішення про введення в Україні або в окремих її місцевостях надзвичайного стану. Надзвичайний стан в Україні або в окремих її місцевостях вводиться указом Президента України, який підлягає затвердженню Верховною Радою України протягом двох днів з моменту звернення Президента України.

Указом Президента України про введення надзвичайного стану в інтересах національної безпеки та громадського порядку з метою запобігання заворушенням або злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей на період надзвичайного стану можуть запроваджуватися такі заходи:

1) встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, а також обмеження свободи пересування по території, де вводиться надзвичайний стан;

2) обмеження руху транспортних засобів та їх огляд;

3) посилення охорони громадського порядку та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення та народного господарства;

4) заборона проведення масових заходів, крім заходів, заборона на проведення яких встановлюється судом;

5) заборона страйків (ст. 16 Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану»).

ФОТОФАКТ

У Володарській загальноосвітній школі №2, що на Київщині, за сприяння облдержадміністрації та Головного управління МНС України в Київській області відкрито перший у країні навчальний комп'ютерний клас цивільного захисту населення. Необхідне оснащення для нього, зокрема фахові підручники, відео- та наочні матеріали, подарував колишній випускник цієї школи, нинішній керівник ГУ МНС в області генерал-лейтенант Василь Мельник. Відтепер володарські школярі, кажуть тут, знатимуть більше і діятимуть професійніше у питаннях безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення.

На знімку: голова Володарської райдержадміністрації Микола Барилович **(ліворуч стоїть)** та Василь Мельник у щойно відкритому комп'ютерному класі.

Фото Центру пропаганди ГУ МНС України в Київській області.

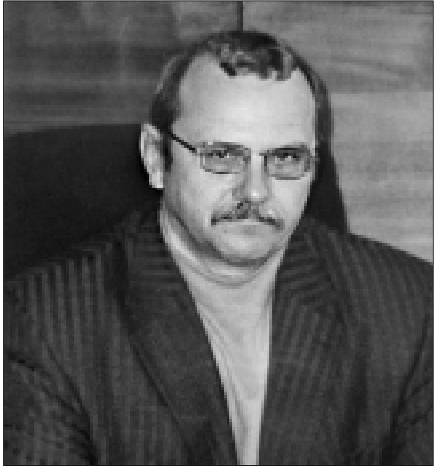
Коли заново відростають крила...

Ще зовсім недавно роменський «Поліграфмаш» був незаперечним фаворитом у своїй царині на території СРСР. Якихось півтора десятка літ тому, за тамтешніми паперорізальними машинами усі друкарні Союзу вистоювали в черзі по кілька років. До того ж записували до неї тільки з «благословення» і за рознарядкою союзного Держпостачу

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Хоч як це парадоксально, але дефіцит спровокували зарубіжні конкуренти, які скуповували продукцію роменчан «на корню», причому за тверду валюту. І не на металобрухт, як практикувалося у більшості випадків. Заради об'єктивності слід зазначити, що порівняно із західними аналогами роменська «електроніка» не дотягувала до світового рівня, зате «механіка» у машинах була на порядок вища. Власне це й породжувало ажіотаж. Наше електронне начиння канадійці заміновали на своє, після чого роменські машини йшли на «ура» і у Країні кленового листка, і в англійців, німців, французів, австрійців...

Благословенні то були часи для поліграфмашівців. Середня зарплата у них зашкалювала за 250 тодішніх рублів. А ще підприємство щороку зводило житло, щоосені делегувало на навчання у вузи за кошти заводу близько двадцяти робітників, мало власні дитсадки, будинки відпочинку в Криму й на Азовському морі. Зрештою, про той земний рай лишилися невиразні спогади. Практично з початку 90-х кинутий державою напризволяще завод самостійно борсався у баговинні економічних псевдореформ. Про збереження, а тим паче примноження колишнього престижу, навіть не йшлося. Завдання було набагато прагматичніше — вижити будь-якою ціною. Але як? Розробляти поліграфічне устаткування нового покоління самотужки, без давніх партнерів, розкиданих від Сибіру до Прибалтики — ідея фікс. Тож поліграфмашівці вирішили повністю перепрофілювати виробництво. На жаль, без визначення стратегічного напряму. А тому шукали його навпомацки, упадаючи з одних крайнощів в інші. Нарешті через кілька років безнадійного блукання у пітьмі, здавалося, знайшли свою економічну нішу: взялися за освоєння випуску універсальної грунтообробної техніки — комбінованих культиваторів. Після цього справи на заводі дещо поліпшилися. Оптимізму додавало успішне випробування на полях області дослідних зразків двох навісних комбінованих культиваторів та агрегату передпосівного обробітку грунту. Після демонстрації цієї техніки на сільгоспвиставках у роменчан з'явилися замовники. Не залишилася осторонь реанімаційних процесів на «Поліграфмаші» й Сумська облдержадміністрація. Однак і це не убезпечило роменчан від агонії. Два роки тому завод гепнувся в калюжу. Падіння було таке гучне, що навіть «прихватизатори» поставили на ньому жирний хрест. Ще б пак. Загальна заборгованість з урахуванням зарплати становила більш як 1 мільйон 990 тисяч гривень. З наявних 250 працівників на роботу ходила лише охорона. Кредитори, потираючи масні руки, готувалися до тризни і вже підраховували мільйонні бариші від реалізації кількох сотень металообробних верстатів...

Голова правління ВАТ «Роменський завод поліграфічних машин» Олександр Могилевський

Однак їхні надії на «поминки» виявилися дещо передчасними. Врятувала «Поліграфмаш» корпорація «Північно-Східна промислова група», яка делегувала туди директором керівника власного департаменту промисловості Олександра Могилевського.

Утім, спочатку новий директор не викликав особливого захоплення ні на заводі, ні тим паче у владних роменських кабінетах. Вироки обох «судових» інстанцій були вбивчими: каліф на годину. За якийсь місяць-два накиває звідси п'ятами — тільки його бачили. Від нього за версту, мовляв, віддає інтелігентом...

Проте Олександр Дмитрович був цілком протилежної думки про власні здібності й можливості. Ні, він не спростовував тверджень про свою інтелігентність. Так — інтелігент, до того ж у сьомому коліні. Але не хлипкий, а з крицевим характером. Колишній боксер, якого ринг, а останнім часом і життя, навчили стійко тримати удари долі. А каліфи на годину, як відомо, завжди ховаються за чужими спинами, і в критичних ситуаціях ніколи не викликають вогонь на себе. Саме тому керівники корпорації і кинули на прорив Могилевського. І, як засвідчили подальші події, не помилилися.

Чим він взяв кредиторів, які готові були рознести завод по шматочках, які аргументи й докази знайшов для податківців, щоб зупинили розпочату було процедуру банкрутства, Олександр Дмитрович з притаманною йому скромністю замовчує. Суть, зрештою, в іншому. Хоча в це й важко повірити, але всупереч прогнозам скептиків інтелігенту Могилевському впродовж року вдалося відродити «Поліграфмаш» з попелу. І не просто відродити, а й заново відростити крила, які налаштовуються силою просто на очах. Ось лише кілька фактів, які підтверджують сказане.

Торік обсяг виробництва на «Поліграфмаші» зріс загалом у 14(!) разів — з 50 до 790 тисяч гривень. За десять місяців нинішнього минулорічний показник уже перевершено на 30 відсотків. Сьогодні в цехах підприємства, навіть важко повірити, трудяться 311 робітників та інженерно-технічних працівників, а середньомісячна зарплата становить 399 гривень. І насамкінець. Ініційовані директором заходи, зокрема мирова угода з кредиторами щодо розстрочки і часткового списання деяких боргів, повністю вивели виробництво з банкрутства.

— Яким пряником заманював назад спеціалістів? — перепитує Могилевський. — За моїх попередників поліграфмашівці об'їлися ними так, що вони їм і досі в горлі стоять. Втім, до батога і пряника вдаються ті, в кого немає інших, переконливіших аргументів. Та й чи можна сьогодні купити пряником конструкторів, технологів, віртуозів верстатників, слюсарів, лекальників — тих, хто вчора і позавчора, ситий десятирічними обіцянками, не з власної волі змінив заводську прохідну на базари та поневіряння у пошуках шматка хліба у близькому та далекому зарубіжжі. Повернулися назад насамперед ті, хто навіть у найскрутніші хвилини вірив у відродження «Поліграфмаша». Поки що їх лише триста, але, вірю, прийде час і за ними повернуться наступні триста, потім ще стільки, а за ними ще стільки само.

Упевненість Олександра Могилевського аж ніяк не фанфаронство людини, що втратила відчуття реальності. У його віри є досить вагоме і серйозне підґрунтя...

Ретельно ознайомившись з довіреним йому виробництвом, новий начальник вніс пропозицію залишити «Поліграфмаш» двопрофільним підприємством.

— Ще наші прадіди наставляли нас, щоб ми ніколи добра від добра не шукали, — переконував керівників міста Могилевський. — Йти до поставленої мети вузькою стежиною з нелегкою ношею за плечима — завжди важче й довше, аніж широким торованим шляхом. Так, сьогодні наша поліграфічна галузь дуже потерпає через відсутність добротякісного вітчизняного устаткування. Але й в аграрному секторі, передусім з грунтообробною технікою, ситуація не ліпша. Через брак коштів ні тим, ні іншим на імпортні машини не стати. Тому переважна більшість з них й досі працюють на техніці й устаткуванні, виготовлених ще за царя Панька. І довго ще працюватимуть, якщо український виробник копилитиме губи й стоятиме до потенціальних замовників спиною. Тож давайте зламаємо цей стереотип і якнайшвидше повернемося до них обличчям...

Поліграфічні машини роменчан

Концепція багатовекторного розвитку заводу, розроблена інтелігентом і водночас прагматиком Могилевським, була одностайно схвалена і акціонерами, і колективом підприємства.

...Нинішній «Поліграфмаш» — справжній симбіоз науки й виробництва. Навіть досвідченим фахівцям нелегко дійти висновку, хто у цьому науково-виробничому тандемі ведучий, а хто ведений. Зрештою, на самому заводі такої розмежувальної градації немає — усі працюють на єдиний результат, на загальний успіх.

Шлях, пройдений колективом за останні півтора року фактично з небуття, гідний подиву і поваги. Хоч куди завітав би — у конструкторські чи технологічні бюро, механічні цехи і складальні дільниці — всюди життя б'є ключем через край: у бюро розробляють креслення нових машин й устаткування, у цехах їх втілюють у метал.

— За цей час паралельно з відновленням виробництва нам вдалося значно розширити модельний ряд поліграфічного обладнання, оснастити його цифровими індикаційними пристроями та програмним управлінням на комп'ютерній основі, — ділиться здобутками Олександр Дмитрович. — У найдосконаліших моделях закладено 99(!) програм. Розроблені вони у співдружності з науковцями машинобудівного факультету Сумського державного університету на чолі з професором Вільямом Залогою та колективом запорізького підприємства «Автоматизація технологічних процесів».

Однак, як зауважив співрозмовник, це лише перший крок на шляху в завтрашній день. Нині роменські поліграфісти у співдружності з Львівським НДІ проблем поліграфії та відомою польською фірмою «Графопат» працюють над розробкою поліграфічного устаткування нового покоління відповідно до стандартів ЄС. Перші дослідні зразки нових машин вирушать на випробувальні полігони — вітчизняні друкарні — ще до кінця нинішнього року.

На всіх парах паралельним курсом йде до євростандартів і виробництво агрегатів для передпосівного обробітку грунту. Після цьогорічної червневої виставки «Агро-2004» слава про роменських умільців долетіла й до однієї зі знаних у світі австрійської фірми, що спеціалізується на випуску грунтообробної та кормозбиральної техніки. Вже за півмісяця після виставки на «Поліграфмаш» завітала представницька делегація на чолі з генеральним директорами двох австрійських фірм. І хоча за попередньою домовленістю сторін візит мав ознайомлювальний характер, гостей так вразило побачене, що за дві наступні години ініціювали(!) підписання протоколу намірів про співробітництво.

Схоже, в австрійців легка рука. На початку листопада ВАТ «Поліграфмаш» та фірма «Pottinger — Riomak — IMS» (Австрія) стали повноправними партнерами. Прикметно й те, що до реалізації цього проекту залучено ще три українські провідні фірми: корпорацію «Північно-Східна промислова група», харківське ВАТ «ХТЗ» та СП «Санворд-Україна».

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Без каналізації немає цивілізації

ПРОБЛЕМА

Нам загрожують нові техногенні аварії, які можуть виявитися не менш небезпечними, ніж ядерні, — так вважає професор, доктор технічних наук, проректор з наукової роботи Харківського державного технічного університету будівництва й архітектури ***Дмитро ГОНЧАРЕНКО.***

Група харківських учених і практиків розробила унікальну програму модернізації каналізаційних систем українських міст. Проект «Створення і впровадження ефективних технологій, які підвищують експлуатаційний ресурс інженерних систем життєзабезпечення» висунуто на здобуття Державної премії. Доречно нагадати, що звичайна каналізація в сучасних мегаполісах не така вже й безневинна річ, скоріше навпаки —стратегічна. Техногенна аварія в середині дев'яностих років на диканевській головній насосній станції очисних споруджень Харкова показала, що півторамільйонне місто може опинитися на межі екологічної катастрофи з тієї лише причини, що в його житлах припинять подачу води і відведення стоків.

На сьогодні в Україні каналізаційні, водопровідні і теплові системи майже вичерпали свій нормативний ресурс. У деяких містах водовідвідні спорудження працюють уже більш як століття. Вони застаріли і морально, і фізично: у середньому на одному кілометрі каналізації відбувається дві аварії на рік. Якщо процес заміни труб триватиме такими темпами, як це відбувається нині, для відновлення трубопроводів знадобиться не менше ста років.

Повертаючись до драматичних подій літа 1995 року, нагадаю, що в порятунку величного міста від епідемії інфекційних захворювань брали участь багато європейських держав, надаючи Харкову технічну підтримку. Руку допомоги Харкову простягнули майже всі міста України, відрядивши в зону лиха сотні спецавтомобілів для доставки в багатоповерхові райони міста води. Прямо на територію очисних споруджень перенесли свої робочі кабінети керівники харківської облдержадміністрації і міськвиконкому, члени українського уряду. Саме цей комплекс заходів убезпечив тоді населення півторамільйонного міста від, здавалося б, неминучої катастрофи. Але то був особливий, «вибуховий» випадок, який сколихнув усе населення країни і європейської спільноти. Однак тепер українські міста, особливо міста-мільйонники, тихо сповзають за межу цивілізованих населених пунктів.

Якщо підземні каналізаційні лабіринти європейських міст створювали в епоху панування натуральних матеріалів і їх було побудовано, як то кажуть, навічно, то вже в середині минулого століття, у період інтенсивного будівництва радянських міст, камінь і обпалену глину замінили на «перспективний» залізобетон. Будувати справді треба було багато і швидко, й у той час здавалося, що кращого матеріалу та кращих технологій і бути не може, що вироби з нього слугуватимуть не менш як сто років. Але життя внесло в ці грандіозні плани свої корективи. Будівельний матеріал XX століття, який використовували найбільше, порівняно впевнено «почуваєся» у відкритому атмосферному середовищі, але зариті в землю і заповнені каналізаційними стоками, не захищені від проникнення в них сірководню як продукту відмирання бактерій міцні залізобетонні труби за лічені десятиліття під їхнім впливом перетворилися на трухляві вапняні сполучення. Лише за офіційними даними, сьогодні в Україні не менш як 30—40 відсотків каналізаційних систем перебувають у аварійному стані.

— Проблема в тім, що бетон виявився нестійким до кислот, — каже Дмитро Гончаренко. — Коли в минулому столітті прокладали залізобетонні труби, ніхто й не здогадувався, що процеси, які відбуваються під землею в каналізаційній системі, стануть такими згубними для них. З'ясувалося, що бактерії, відмираючи, утворюють сірчану кислоту. Ми проводили дослідження і виявили, що склепінна частина труби тримається доти, поки процес руйнування не перевищує 70 відсотків. Потім відбувається обвалення з усіма наслідками, що з цього випливають.

— Чи справді на рубежі нового століття перед Україною постала проблема, яку розвиненіші країни розв'язали ще кілька століть тому?

— Не треба бути великим фахівцем, щоб зрозуміти —Україні, якщо не буде вжито термінових заходів, загрожують нові техногенні аварії, напевно, не менш небезпечні, ніж ядерна недбалість. Більшість населених пунктів країни взагалі не мають каналізації. Ми до цього звикли і вважаємо такий стан речей нормою, скидаючи всі відходи в землю, у грунтові води. Довжина наших каналізаційних мереж становить 58 тисяч кілометрів, тоді як у Німеччині довжина мереж, які транспортують стічні води, вимірюється сотнями тисяч кілометрів. Але площа Німеччини значно менша, ніж України. У країнах Європи жоден будинок без каналізації не обходиться.

У середньому в містах нашої країни за рік трапляється 116 тисяч аварій. Це занадто багато. Тому ми нині розробляємо, назвемо так, просторову діагностичну модель усього каналізаційного господарства країни. Завдяки цій розробці через комп'ютерну базу даних можна в будь-який час одержати інформацію, в якому році, наприклад, побудовано колодязі, тунель між ними, з яких матеріалів і яке його зношування. У разі аварії можна буде віртуально вийти на потрібну ушкоджену ділянку і визначити, які необхідно машини, механізми, водовідкачувальні установки тощо.

— Але як розв'язувати таку складну технічну проблему? Адже місто не знесеш, будинок на нове місце не перестави́ш?

— Варто сказати, що в нашій країні є два види каналізації. Перша — так звана напірна, її закладено неглибоко і ремонт здебільшого можна здійснювати відкритим способом. Другий вид каналізації — самопливна, вона розміщена досить глибоко. І ремонтувати її набагато складніше. Роками над проектом працювали багато вчених, практиків у галузі облаштованості такого виду підземних тунелів, фахівці з досвідом керування всією інфраструктурою міст. Це і наш ректор, професор, доктор технічних наук Н. Болотських, кандидати технічних наук Г. Санков, А. Коваленко. Над виконанням цього завдання працювали і практики, керівники ДКП «Харківкомуночищвод» доктор технічних наук І. Корінько, кандидати технічних наук Е. Клейн, С. Пілігрим.

Ми пропонуємо зміцнювати систему надійним і стійким до цього виду агресивного середовища ребристим поліетиленом, застосувавши особливу технологію його сполучення з бетоном. Ми розробили і вже апробували справді унікальний метод діагностики ушкоджень і відновлення ділянок каналізаційної системи, не витягаючи труби з-під грунту за допомогою спеціальної телевізійної діагностичної установки. Це своєрідний робот, який ми опускаємо в тунель. Наступний етап — очищення труб. Їх промивають спеціальними установками. Потім від колодязя до колодязя протягаємо трос, за допомогою якого в систему затягуємо методом вставок нові труби з того самого ребристого поліетилену чи проштовхуємо залізобетонні труби, футеровані усередині керамічною плиткою. Після цього міжтрубний простір заповнюємо розчином.

— Чи надійна і довговічна запропонована технологія?

— В Англії уперше поліетилен у каналізаційних системах було застосовано 48 років тому. Під землею він «почувається» чудово, жодних проблем відтоді не поставало.

— Які матеріали використовують для цієї технології?

— Перевагу, звісно, віддають українським матеріалам. Наприклад, ми використовуємо кераміку, яку виготовляють на харківських заводах. Уперше для ремонту труб використали нікроліт — шлакокам'яне лиття, це продукція Нікопольського феросплавного заводу. Дослідження показали, що його стійкість до лугів і кислот вища, ніж в інших матеріалів. Поліетилен ребристий виготовляють у Донецьку. Звісно, вся ця реставрація обійдеться нам недешево, але на порядок дешевше, якби за справу взялися закордонні фірми.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

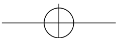

Фото Ігора ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

22 листопада. Донецьк. Мітинг на площі Леніна «Янукович — наш Президент!».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

22 листопада. Київ. Акція на підтримку Ющенка на майдані Незалежності.

Фото газети «Новий день».

22 листопада. Харків. Заходи на підтримку Януковича.

Фото УНІАН.

22 листопада. Львів. У центральній частині міста відбувся мітинг з вимогою визнати перемогу Ющенка на виборах Президента України.

Щоб ніколи не замовкли ці чарівні звуки...

У місті Біла Церква, що у Київській області, відбувся перший Всеукраїнський фестиваль-огляд самодіяльних колективів народу рома, який мешкає в Україні. Необхідність проведення цього заходу, пояснює Президент спілки громадських організацій «Конгрес ромен України» Петро Григоріченко, зумовлена тим, що коли до 1990 року в країні діяло більше 40 культурно-мистецьких колективів, нині залишилися одиниці.

Отже, метою фестивалю було популяризувати культуру національного етносу, сприяти активізації її розвитку. Акцію проведено за підтримки Міністерства культури і мистецтв України, Державного комітету України у справах національностей та міграції, голова цього комітету Геннадій Москаль (**на знімку ліворуч**) узяв участь у відкритті.

Після завершення фестивалю-огляду в Будинку культури «Росава» з успіхом пройшов великий концерт усіх його учасників. Глядачі захоплено сприймали чарівні пісні й запальні танці самодіяльних колективів ромської національності. А це засвідчило: неповторному і незбагненному мистецтву цього народу бути!

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

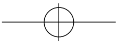
Біла Церква—Київ.

На знімках: фрагменти заключного концерту фестивалю.

Фото Анатолія СЕЛЕНТІЯ.

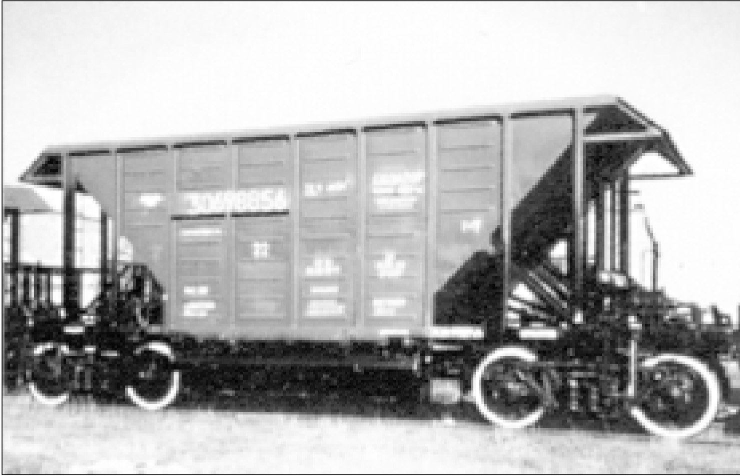

Донбасу потрібен порожняк

«Залізничники гальмують виробництво» — такими заголовками останнім часом рясніють місцеві та центральні газети. Дефіцит вантажних вагонів, на який скаржаться промислові підприємства регіону, знову став причиною взаємних звинувачень — перевізників і споживачів. «Вагонна» проблема зачіпає всі без винятку галузі, адже Донецька залізниця — це 40 відсотків вантажоперевезень держави.

— Останнім часом дорога справді відчуває у цій справі труднощі, що викликає претензії з обох сторін, — каже заступник начальника Донецької залізниці Сергій Балаболін. — Проте варто поглянути на проблему з іншого боку. Якщо залізниця докладає всіх зусиль, щоб вагон ефективно працював, то промислові підприємства не дуже стараються для поліпшення роботи вагонів. Наприклад, на металургійному комбінаті «Азовсталь» технологічний час (тобто час, за який вагон повинен вийти з підприємства) становить 19 годин, а фактичний — 61,5 години. На Маріупольському металургійному комбінаті імені Ілліча вагон у середньому перебував 43 години, тоді як норматив — 19,9 години. На Макіївському металургійному заводі простоювання вагонів становило 109,6 години — чотири з половиною доби! Перевищують нормативи й інші підприємства металургійного комплексу — наприклад, Єнакієвський та Донецький металургійні заводи, Авдіївський коксохімічний завод.

— У результаті щодоби на дорозі залишаються невивантаженими до технологічного часу 2168 напіввагонів, — зазначив С. Балаболін. — За дев'ять місяців цього року з цієї причини залізниця втратила вантажних ресурсів у кількості 585 тисяч напіввагонів. Якщо приплюсувати ті втрати, яких ми зазнали через недотримання часу перебування на під'їзному шляху, цифра збільшиться до 625 тисяч. Це ті вагони, які стояли, замість того, щоб перевозити, працювати.

Великі сподівання були на економічні важелі: з 11 жовтня Кабінет Міністрів встановив нову ставку плати за користування вагонами. А для тих, хто тримає вагон більше доби, ставки зросли. Однак поки що залізничники не відчули, що ставлення промисловців істотно змінилося. До того ж претензії перевізників виробничники вважають необгрунтованими: мовляв, ми платимо за користування вагонами. Але плата за першу добу становить лише 20 гривень за напіввагон. А за цей час вагон, який перевозить вантаж, «заробляє» в середньому 800 гривень. Отож навіть збільшені штрафи за надмірне простоювання не покривають збитків залізничників.

Для поліпшення справи залізничники вживали чимало заходів, у тому числі — спільно з керівництвом області. Дещо інакше діють недержавні оператори-перевізники, які з'явилися останнім часом. Вони розривають стосунки з недисциплінованим замовником. А залізниця як державне підприємство дозволити таке собі не може.

— Промислові підприємства надто мало працюють, щоб зменшити простій вагонів, — зауважує Сергій Балаболін. Тому залізниця вимушена обмежувати тих, хто довго вивантажує вагони.

Рекордне зростання обсягів виробництва в області і Україні має, як бачимо, і зворотний бік. Промислові підприємства виявилися не готовими до такого «стрибка». А тим часом вагонами, які надмірно стояли з початку року, можна було б перевезти 30 мільйонів тонн вантажів.

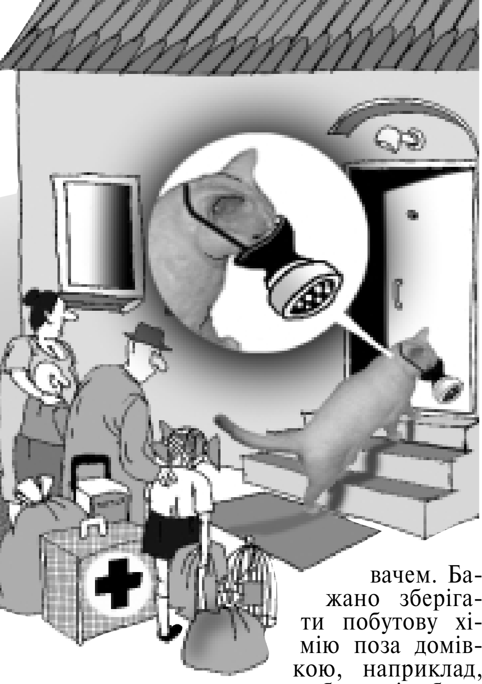
Ліна КУЩ.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

— Здрастуйте, безплатний лікарю! — Здрастуйте, безнадійно хворий!

Жити в сучасному будинку небезпечно... для здоров'я

Російські медики склали перелік того, що загрожує мешканцеві міської квартири, і запропонували методи боротьби за власне здоров'я. Як з'ясувалося, життя в сучасному будинку аж ніяк не безпечне... Ось найпоширеніші чинники, що негативно впливають на стан здоров'я, та інформація про те, як ви можете убезпечити своє здоров'я:

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

1. Пил і кіптява

Пил накопичується в домівці й спричинює подразнення очей, нежить, респіраторні інфекції та бронхіти. Вважають також, що в пильних приміщеннях люди частіше хворіють на рак легень. Методи боротьби: примусова вентиляція (зокрема, над кухонною плитою обов'язкова витяжка), постійне провітрювання і вологе прибирання приміщень.

2. Органічні забруднювачі

Джерелами є фарби, розчинники, аерозолі, рідини для миття посуду, репеленти, освіжувачі повітря тощо. Спричинюють подразнення очей, нежить, головний біль, утрату координації. У важких випадках органічні забруднювачі негативно впливають на печінку, нирки та центральну нервову систему.

Підтверджено, що деякі хімікати, котрі використовують під час виробництва побутової хімії, спроможні викликати в людей і тварин онкологічні захворювання. Головний метод боротьби з цим злом — дотримання правил збереження, визначених виготовлювачем. Бажано зберігати побутову хімію поза домівкою, наприклад, на балконі або в місці, яке добре вентилюється.

3. Формальдегід

Джерела — деревостружкові плити, що їх використовують під час виробництва меблів, виготовлення декоративних деталей тощо, деякі тканини, килимові покриття і клеї. Спричинює подразнення очей, нежить, кашель, подразнення шкіри та серйозні алергічні реакції. Вважають, що формальдегід є канцерогеном. Методи боротьби: намагатися підтримувати в домівці середню температуру, частіше провітрювати.

4. Пестициди

Джерела — засоби, що їх застосовують для боротьби з тарганами, мухами, комарами та іншими домашніми комахами. Спричинюють подразнення очей, носа, гортані, пошкодження центральної нервової системи та нирок, онкологічні захворювання.

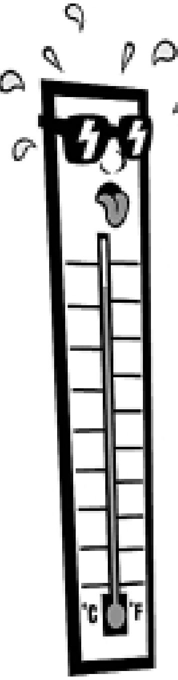
Головний метод боротьби з цим злом — дотримання правил збереження, вказаних виготовлювачем.

5. Біологічні забруднювачі

Джерела — вогкі стіни, стелі та підлоги, килими, меблі; неналежним чином використовувані зволожувачі повітря, поглиначі запахів; кондиціонери, домашні тварини та їхні підстилки. У сирих та теплих місцях активно розмножуються різні мікроорганізми, багато які з них можуть бути небезпечними для людини. Найчастіше вони спричинюють різні респіраторні захворювання. Головний спосіб боротьби з цим злом — провітрювання, просушування вологих стін, килимів тощо.

6. Двоокис азоту та вуглекислий газ

Джерела: продукти згоряння і тютюновий дим. Наслідки — постійний головний біль, нежить, проблеми із зором, серцебиття, загальна слабкість. Метод боротьби: вентиляція, вентиляція і ще раз вентиляція.

Запоріжжя. В останні дні листопада в усіх вузах і технікумах міста проводиться «День донора». За словами завідувачки відділу комплектації донорських кадрів обласної станції переливання крові Олени Воловинової, ця акція серед студентів проходить уже не перший рік. Її мета — поповнити банк даних донорів.

Донори одержують результати аналізів на ВІЛ, СНІД, гепатит, венеричні захворювання і багато інших небезпечних інфекцій. Усі, хто здав кров, отримують талон на харчування. І найприємніше для студентів те, що їх на два дні звільняють від занять.

Олександр ВОРОТІЛОВ.

Хмельницька область. Другим дахом над головою стала кам'янець-подільська первинна організація Українського товариства сліпих, яка відсвяткувала свій піввіковий ювілей. Особливою гордістю людей із вадами зору, які входять до неї, завжди було навчально-виробниче підприємство, що належно повноцінний промисловий об'єкт у регіоні. Нині випуск продукції припинено, що майже наполовину зменшило й лави утосівців. Зваживши на це, міська рада прийняла програму соціальної підтримки, реабілітації та інтеграції інвалідів по зору, що діятиме до 2005 року.

Люди з білою тростинкою, як називають цю категорію інвалідів, надзвичайно талановиті.

Віра ШПИЛЬОВА.

Рівне. Сім нових апаратів гемодіалізу надійшло до відділення інтенсивної терапії екстракорпоральних методів детоксикації Рівненської обласної клінічної лікарні, ще чотири одержать найближчим часом. Відтак, дев'яносто мешканців Рівненщини, які потребують регулярного очищення крові на такому обладнанні та раніше змушені були звертатися по медичну допомогу в сусідні області, матимуть її у Рівному. Раді новинкам і медики, які отримали можливість за допомогою апарату «штучної нирки» на двадцять років продовжувати життя людям із нирковою недостатністю.

Олександра ЮРКОВА.

Фото Марії КОРНІЙЧУК.

Генофонд гине на очах

Дніпропетровськ. Тут під кодовою назвою «Генофонд» проведено оперативно-профілактичне обстеження учнів навчальних закладів та місць концентрації молоді. Мета акції — з'ясувати залежність підростаючого покоління від наркотичних та психотропних речовин, від інших згубних звичок.

Висновки засвідчили, що нашу молодь треба рятувати. На облік поставлено 750 осіб, більш як сто з них тяжко хворі. Генофонд нації гине на очах, проводячи «дозвілля» в нічних кафе та барах, а то й у притонах.

Рекомендовано розширювати в області наявні та відкривати нові центри соціальної та медичної реабілітації наркозалежних неповнолітніх. А ще — запроваджувати цілодобову охорону навчальних закладів, молодіжних гуртожитків.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Щоб схуднути, треба більше спати і завести собаку

Хочете скинути зайві кілограми, більше спіть і заведіть собаку. Такого несподіваного висновку дійшли учені з Північноамериканської асоціації боротьби з надлишковою вагою.

Як показали проведені ними дослідження, люди, які сплять 4 години на добу і менше, страждають від надлишкової ваги, а то й ожиріння на 73% частіше, ніж ті, хто нормально висипається, тобто спить щоночі не менш як 8 годин. Три недоспані години збільшують імовірність появи надлишкової ваги на 50%, дві години — на 23%. Крім того, учасники експерименту, котрі мали домашніх тварин (передусім собак), страждали на ожиріння менше. Та їм швидше вдавалося схуднути за допомогою дієти.

Під «Лікарняним листком» підписалася Ольга ВАУЛІНА.

Мал. Олександра ДУБОВСЬКОГО.

Від ведучої

Кажуть, хто не ризикує, той не п'є шампанського. Втім, цей ряд можна продовжити: хто не ризикує, той ніколи не подружиться з нільським крокодилом, той не відчує всіх принад прочитаної під партою астрономії, той, зрештою, навіть не скуштує доброго борщу. Отже, ризикуйте сьогодні разом з нами!

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

Людина, яка не відчуває холоду

Поблизу автовокзалу та ринку «Андріївський» у Рівному часто можна бачити молодого чоловіка, одягненого не за сезоном — у сорочку та шорти. Можливо, це один з послідовників загартування за методом Іванова? Але продавці ринку, де рівнянин постійно робить покупки, пояснили, що він не відчуває холоду, тож і взимку одягнений так само легко. Сам «морж», схоже, звик до здивованих поглядів перехожих. Дехто заздрить чоловіку, який може економити кошти на теплому одязі.

Олександра ЮРКОВА.

ДАЛІ БУДЕ

Що і як читати під партою

Я завжди мала клопіт з точними науками. Не тому, що не хотіла вчитись, але сухі лекції та черстві підручники відбивали охоту. І ось, бачу, видавництво «Зелений пес» випустило «Астрономію» у своїй серії «рекомендовано для читання під партою». Ну, думаю, нарешті дізнаюсь, чому Земля крутиться навколо Сонця!

Власне, це не підручник, а пригоди капітана Небрехи, описані ще в 60-х роках ХХ століття українським письменником-гумористом Юрієм Ячейкіним. Назву модернізовано — «Небреха the best», але тексти не застаріли! Дивна річ, я давненько вийшла з дитячого віку, але одразу поринула в дивовижний казковий світ, з якого вибралася, лише перегорнувши останню сторінку. Текст легкий, доступний, тут безодня гумору, тут є ефект присутності на місці подій. Пізнавально-корисні речі у книжці теж є, але... з якої завгодно галузі, тільки не з астрономії. Ні, там йдеться і про зірки, і про планети, але все це таке химерне і казкове, що здатне лиш заплутати серйозну людину. Я трохи розчарувалась, і тут мене виручила несерйозна дев'ятирічна родичка: вона проковтнула книжку швидше за мене і сказала, що це — супер-чтиво! Отже, мені просто пізно читати під партою. Ця книжка не відповідає на дорослі запитання — вона лиш допомагає полюбити — ні, не саму астрономію, — а те, що є предметом вивчення астрономії. І це треба читати вчасно. Під партою. А як вчитель помітить, з чистою совістю можна сказати: «Це ж не хрестоматія, бачите, «Астрономія» написано!»

P. S. А моя дев'ятилітня родичка вже взялася за «Політологію», що її «Зелений пес» видав для читання під партою. Це теж пригодницький роман. Я не читатиму, з мене в житті досить політології. Але коли родичка дочитає — поговоримо!

Анастасія КУДРЯ.

цього дня

■ 1638 р. На козацькій раді в урочищі Маслів Став ухвалено «Ординарії війська запорозького реєстрового». ■ 1859 р. Чарлз Дарвін опублікував свою революційну монографію «Походження видів шляхом природного добору, або Збереження обраних порід у боротьбі за життя». ■ 1864 р. Народився Анрі Тулуз-Лотрек, французький живописець і графік. ■ 1905 р. У Севастополі розпочалося повстання матросів і солдатів 49-го Брестського полку, очолене лейтенантом Петром Шмідтом. ■ 1934 р. Помер Михайло Грушевський. ■ 1961 р. Декларація ООН про заборону застосування ядерної і термоядерної зброї.

Татарський триптих

Завершено перший повнометражний художній фільм «на кримськотатарську тему». Презентацію цієї стрічки Міністерство культури й мистецтв України призначило на 15 грудня цього року.

В основу фільму «Татарський триптих» лягло три відомі новели Михайла Коцюбинського — «В путах шайтана», «На камені», «Під мінаретом». Стрічка, створена режисером Олександром Муратовим на кіностудії імені Довженка, озвучується одразу двома мовами — кримськотатарською й українською. Зйомки у найчарівніших місцях Бахчисараю, Балаклави, Карадагу й Судака проводилися за участю кількох столичних акторів і відомої київської співачки Ельзари Баталової. Усі інші ролі грали артисти Кримськотатарського театру. Задля максимального наближення до історичної правди консультантами фільму запрошено відомих митців Сервера Ебубекірова й Шакіра Селіма.

Уся творча група відзначає свою зачарованість чудовим текстом Михайла Коцюбинського. Він був одним із перших і небагатьох, хто зрозумів душу й долю татарського народу. А поява «Татарського триптиха» (після «Мамая» Олеся Саніна) дає підстави казати: інтерес українського кіно до кримськотатарської тематики оформлюється в певну тенденцію.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

У НОМЕР

Химери і тамплієри

Віддавати чи не віддавати в оренду Денну та Нову Західну вежі Старої фортеці? Це питання постало перед громадою Кам'янця-Подільського на Хмельниччині.

Згадані вежі — пам'ятки архітектури XII—XIV століть! З одного боку, орендарі пропонують дуже швидко, до осені 2006 року, відновити напівзруйновані споруди. З другого, в місті виникають протести, супроводжувані гнівними листівками: «Фортецю хочуть привласнити сатаністи!». Неоднозначна з цього приводу й думка істориків держуніверситету та музею-заповідника. Суперечка розгорілася і на сесії міськради, яка, переважно в один голос, вирішила питання на користь заявників.

А хто заявники? Це — створена нинішнього літа громадська організація «Дипломатична Місія-Магістрат Храму». Засновники організації змушені були дати прес-конференцію, де заявили, що хочуть розвивати домисли і наклепи, бо прибули до міста з благими намірами: допомогти реставрувати Стару фортецю, чого не спроможна зробити держава. Згодом вони хотіли б використовувати вежі для проведення «засідань лицарів круглого столу».

На прес-конференції був і Валерій Красельник, керівник Інвестиційного агентства Росії (саме ця організація хоче залучити таємничих інвесторів до Кам'янця). Кам'янець, за словами пріора «Магістрату Храму» Яблонського, став для них привабливим об'єктом відтоді, як торік знайдено печатку ордену Тамплієрів із символікою Поділля (**на знімку**). Отже, цей найзагадковіший лицарський орден у середньовіччі мав своє гніздо в нашому краї! Рік тому Міністерство культури України підтвердило достовірність знахідки. Члени організації, які вважають себе спадкоємцями тамплієрів, шукають у місті сліди своїх попередників. Вони пообіцяли невдовзі провести презентацію свого формування.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Крокодил Геннадій

Він справді крокодил і справді Гена. Його, ще маленького, схожого тоді на звичайну ящірку, шість літ тому привезли з Африки і поселили в пристойній міській квартирі з усіма побутовими зручностями. А от друзів у нашого крокодила Гени (чебурашок там різних) нема. Бо вони йому сто літ (стільки крокодили живуть) не потрібні. Некомпанійський він. Завжди сам по собі. Визнає лише господаря, і то скоріше вимушено, ніж свідомо. А часом і господаря кусає. Якось ухопив за плече — лікарі потім довго зупиняли кровотечу. Пошкодив якусь артерію. Іншого разу, дякувати Богу, ухопив лише за палець. А зуби в Гени, мов голки. Зовні він спокійний, навіть байдужий, але в потрібний момент реакція блискавична. Поводитися з ним треба не просто обережно, а неначе тремтячи власну пильність.

Кому потрібне отаке екстремальне задоволення? Знайомтеся, це — Юрій Загрійчук, небезталанний дніпропетровський бізнесмен. Він і зважився завести вдома крокодила. Отака чи забаганка, чи, може, щира любов до дикої природи. А може, Юрієві просто хотілося володіти чимось екзотичним. Якось він уже тримав удома середньоазіатську гадюку гюрзу, чий укус для людей смертельний. Але та ризикована затія скінчилася загибеллю гадюки. Клімат їй дніпропетровський не підійшов.

А ось крокодил живе собі й почувається нівроку. Виріс уже до метрової довжини. Мабуть, тому, що Юрій Загрійчук облаштував для нього невеликий, але затишний міні-курорт — тераріум за товстим склом. Там прохолодний «басейн» і «пляж», над яким постійно світить лампочка-«сонце», температура плюс 37 градусів за Цельсієм. Їсть крокодил тільки сире м'ясо. Щонайменше по кілограму за раз. Отож, якщо курку, то всю гамузом. І бажано, щоб ще й кричала та побивалася. Хоча їсти Гена став рідше: раніше — раз на тиждень, а тепер 2—3 рази на місяць. І що більший виростає, то менш обтяжливим стає для господаря.

Але спеціалісти попередили Юрія: родичем крокодил ніколи не стане. Реальний крокодил Гена, сказали Загрійчуку зоологи, нічого спільного не має з добрим Геною з мультфільму. Панібратство не в його звичках. Адже природа задумала і створила його хижаком, і від цього нікуди не подітися. Симпатій і сантиментів у нього нема. Його покликання — поїдати слабших. А слабшою від себе він вважає і людину.

Юрій з цим згоден і навіть жартує: «Не тільки з тещею мало радості жити під одним дахом!» Але не збирається розлучатися зі своїм крокодилом. Навряд чи вдасться Загрійчуку коли-небудь спростувати аксіому, що дресируванню крокодили не піддаються. І все-таки лише Юрієві крокодил Гена дозволяє хоч зрідка брати себе на руки і чухати черево. Будь-кому іншому це категорично заборонено. Тим паче дітям. Мало того, у спілкуванні з крокодилом треба ховати будь-які свої емоції. Не викazувати ні радості, ані презирства. Бо всього цього крокодил Гена не терпить. За все це він може покусати. І за неприховану любов, і за відверту насмішку можна серйозно поплатитися. Але Юрій Загрійчук такої загрози справді не боїться.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

На знімку: Юрій Загрійчук зі своїм крокодилом.

Фото Дмитра КРАВЧЕНКА.

СПОГАД

Борщ від Макара Посмітного

На початку 60-х років минулого століття я працював заступником редактора райгазети в Іванівці, що за 70 кілометрів на північ від Одеси. Посада, яку обіймав, автоматично включала мене до складу районного партактиву, а це означало, що я мав бути постійним уповноваженим райкому партії в одному з господарств району.

Мені, за вказівкою першого секретаря райкому Бориса Михайловича Стацишина, припав (як «молодому») найвіддаленіший колгосп «Правда» в селі Джугастрове. Так-так, саме звідти родом знаменитий Макар Онисимович Посмітний, але головував він не в рідному селі, а в сусідньому Розквіті, що не в Іванівському, а в Березівському районі. А в Джугастровому головою колгоспу був тоді Герасим Посмітний, старший брат Макара Онисимовича. Хазяйнували брати по-різному: коли слава про меншого гриміла на всю країну, то до старшого посилали уповноважених, щоб пособляли івіку сівбу й жнива організувати, худобині кормів на зиму припасти, мізерні надої молока хоч на сто грамів підвищити.

У пікові періоди сільгоспкампаній уповноважені могли побувати вдома лише з дозволу райкому. Сиділи у відрядженнях безвиїзно по тижню—два, хоча колгоспам навряд чи було від того легше, адже уповноваженого треба було чимось годувати.

В Джугастровому ніякого громадського харчування не було. Механізатори йшли у поле зі своїми торбами, тваринники бігали обідати по домівках. А уповноваженому голова колгоспу щодня виписував з комори троє сирих яєць. Хліба до сільмагу не завозили, і я споживав оті яйця з пряниками, хіба що хтось іноді пригостить скибкою домашнього хліба.

Під час одного з моїх відряджень до Джугастрового завітав до старшого брата сам Макар Онисимович. А оскільки я саме розповідав Герасиму Онисимовичу про поле, де бур'яни обігнали кукурудзу, то Макар Онисимович і зацікавився мною. Лукаво запитав:

— А ти сапу в руках тримати вмієш?

— Та наче вмію — родом із села!

— То добре, значить, не даватимеш таких вказівок, як оте один уповноважений з області колись у мене в колгоспі давав.

І розповів таку історію: після війни у неврожайний рік до колгоспу приїхав уповноважений обкому партії, секретар парткому гуманітарного вузу. Їздив полями, ходив фермами. Поцікавився надоями. А завідувач ферми каже: «Та які там надої? У доброго хазяїна коза більше дає, ніж наша корова! Якби хоч трохи пійла з висівок худобі дати — одразу надої пішли б угору. Так немає висівок!» Уповноважений поважно пообіцяв: «Зустрінуся з вашим агрономом, скажу, щоб наступного року побільше отих висівок сіяв!»

— Ми потім всім колгоспом не один день сміялися над тією порадою! — завершив Макар Онисимович. І раптом серйозно запитав старшого брата: «А де харчується твій уповноважений?»

Герасим завовтузився на стільці, а Макар звернувся до мене:

— Давно вдома не був?

Почувши, що більш як тиждень, спохмурнів: «Так недовго й до виразки шлунку! Ану давай зі мною, хоч борщем тебе нагодую. Та й тебе, Герасиме, запрошую, за обідом обговоримо одну справу!»

Обідали на польовому стані тракторної бригади. Такого смачного борщу з добрячим шматком свинини я ще не їв ніколи. А на друге куховарка подала величезну миску паруючих вареників з сиром — їж, скільки подужаєш, запивай узваром. Зголоднілий, я те й робив. І не дуже дослухався до розмови братів Посмітних, які гомоніли про те, щоби кинути «на прорив» у «Правду» механізаторів з Розквіту, бо «в тебе, Герасиме, в бур'янах (говорив Макар Онисимович) вже скоро вовки заведуться».

...Коли райком партії дозволив мені повернутися, у звіті про відрядження я написав: «Вдалося домовитися з Макаром Посмітним про надання колгоспові «Правда» шефської допомоги у догляді за просапними культурами, роботи вже розпочато». Адже саме про те говорили ми під час обіду!

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

▸ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
Ⓟ Платні матеріали.
▸ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
▸ Рукописів не повертаємо.
▸ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
▸ При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 3011220. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

